

59A. Cicero's Indignation, page 1 (SB page 69)

Line numbers are keyed to the vocabulary lists in the Student's Book.

1 Quō usque tandem abūtēre, Catilīna, patientiā nostrā?

2 Quam diū etiam furor iste tuus nōs elūdet?

Quem ad finem sēsē effrēnāta iactābit audācia?

3 Nihilne tē nocturnum praesidium Palātī,

nihil urbis vigiliae,

nihil timor populī,

nihil concursus bonōrum omnium,

4 nihil hic mūnītissimus habendī senātūs locus,

nihil hōrum ōra vultūsque

mōvērunt?

5 Patēre tua cōnsilia nōn sentīs,

cōnstrictam iam hōrum omnium scientiā

6 tenērī coniūrātiōnem tuam nōn vidēs?

Quid proximā,

quid superiōre nocte ēgeris,

ubi fueris,

quōs convocāveris,

7 quid cōnsiliī cēperis,

quem nostrum ignōrāre arbitrāris?

59A, page 2 (SB page 71)

8 Ō tempora, ō mōrēs!

Senātus haec intellegit, cōsul videt; hic tamen vīvit.

Vīvit?

Immō vērō etiam in senātum venit,

9 fit pūblicī cōsilīi particeps,

10 notat et dēsīgnat oculīs ad caedem ūnum quemque nostrum.

Nōs autem fortēs virī satis facere reī pūblicae vidēmur,

11 sī istīus furōrem ac tēla vītēmus.

Ad mortem tē, Catilīna, dūcī iussū cōsulis

12 iam prīdem oportēbat,

in tē cōferrī pestem,

quam tū in nōs omnēs iam diū māchināris.

59B. Catiline's Plans, page 1 (SB page 73)

1 Ō dī immortalēs! Ubinam gentium sumus?

In quā urbe vīvimus?

Quam rem pūblicam habēmus?

Hīc, hīc sunt

2 in nostrō numerō, patrēs cōnscrīptī,

3 in hōc orbis terrae sānctissimō gravissimōque cōnsiliō,

4 quī dē nostrō omnium interitū,

quī dē huius urbis atque adeō dē orbis terrārum exitiō
cōgitent!

Hōs ego videō cōnsul

5 et dē rē pūblicā sententiam rogō

et,

quōs ferrō trucidārī oportēbat,

eōs nōndum vōce vulnerō!

6 Fuistī igitur apud Laecam illā nocte, Catilīna,

distribuistī partēs Italiae,

statuistī,

quō quemque proficīscī placēret,

7 dēlēgistī,

quōs Rōmae relinquerēs,

quōs tēcum edūcerēs,

dīscrīpsistī urbis partēs ad incendia,

8 cōfirmāstī tē ipsum iam esse exitūrum,

9 dīxistī paulum tibi esse etiam nunc morae,

quod ego vīverem.

59B, page 2 (SB page 75)

- 10 Repertī sunt duo equitēs Rōmānī,
quī tē istā cūrā liberārent
et sēsē
illā ipsā nocte paulō ante lūcem
- 11 mē in meō lectulō interfectūrōs esse pollicērentur.

Haec ego omnia

- 12 vixdum etiam coetū vestrō dīmissō
comperī;
domum meam maiōribus praesidiīs mūnīvī atque firmāvī;
exclūsī eōs,
- 13 quōs tū ad mē salūtātum māne miserās,
cum illī ipsī vēnissent,
- 14 quōs ego iam multīs ac summīs virīs ad mē id temporis ventūrōs esse
praedīxeram.

- 15 Quae cum ita sint, Catilīna,
perge,
quō coepistī,
ēgredere aliquandō ex urbe;
patent portae;
proficīscere.

- 16 Nīmiū diū tē imperātōrem tua illa Manliāna castra dēsīderant.

- 17 Ēdūc tēcum etiam omnēs tuōs,
sī minus,
quam plūrimōs;
purgā urbem.

Magnō mē metū liberābis,

- 18 dummodo inter mē atque tē mūrus intersit.

Nōbīscum versārī iam diūtius nōn potes;

- 19 nōn feram, nōn patiar, nōn sinam.

59C. Cicero's Personal Danger (SB page 77)

- 1 Magna dīs immortalibus habenda est atque huic ipsī Iovī Statōrī,
antīquissimō custōdī huius urbis,
2 grātia,
quod hanc tam taetram, tam horribilem tamque īnfestam ꝛ
3 reī pūblīcae pestem totiēns iam effūgimus.
- 4 Nōn est saepius in ūnō homine summa salūs perīclitanda reī pūblīcae.

- Quam diū mihi cōsulī dēsīgnātō, Catilīna, īnsidiātus es,
5 nōn pūblicō mē praesidiō, sed prīvātā dīligentiā dēfendī.

- Cum
proximīs comitiīs cōsulārībus
6 mē cōsulem in campō et competītōrēs tuōs interficere voluistī,
7 compressī cōnātūs tuōs nefāriōs amīcōrum praesidiō et cōpiīs
nūllō tumultū pūblicē concitātō;
dēnique,
8 quotiēscumque mē petīstī,
per mē tibi obstī,
quamquam vidēbam
9 pernīciem meam cum magnā calamitāte reī pūblīcae esse coniūctam.

59D. Catiline Must Leave the City (SB page 79)

- 10 Nunc iam apertē rem pūblicam ūniversam petis,
11 templa deōrum immortalīum, tēcta urbis, vītam omnium cīvium, -
Italiam tōtam ad exitium et vāstitātem vocās.

Quārē,

- 12 quoniam id,
quod est prīmum,
et quod huius imperiī disciplīnaeque maiōrum proprium est,
13 facere nōndum audeō,
faciam id,
quod est ad sevērītātem lēnius
et ad commūnem salūtem ūtilius.
- 14 Nam sī tē interficī iusserō,
15 residēbit in rē pūblicā reliqua coniūrātōrum manus;
sīn tū,
quod tē iam dūdum hortor,
exieris,
16 exhauriētur ex urbe tuōrum comitum magna et perniciosā sentīna rei pūblīcae.

Quid est, Catilīna?

Num dubitās id

mē imperante

facere,

- 17 quod iam tuā sponte faciēbās?

Exīre ex urbe iubet cōsul hostem.

- 18 Interrogās mē,
num in exilium;
nōn iubeō,
sed,
sī mē cōsulis,
suādeō.